

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Lukáše Pišvejce (soudce zpravodaj), soudkyně JUDr. Veroniky Burianové a soudce Mgr. Aleše Smetanky ve věci

navrhovatele: V. N.

bytem X

proti

odpůrkyni: Obec Životice

Životice 17, 335 44 Kasejovice

o návrhu na vyslovení neplatnosti hlasování v místním referendu a neplatnosti rozhodnutí přijatého v místním referendu konaném dne 11. 4. 2026 v obci Životice o souhlasu s realizací projektu výstavby větrné elektrárny v katastrálním území obce Životice,

takto:

I. Návrh se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

1. Navrhovatel se návrhem domáhá podle § 91a odst. 1 písm. c), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vyslovení neplatnosti rozhodnutí přijatého v místním referendu a neplatnosti hlasování v místním referendu konaném 11. 4. 2026 o následující otázce: „*Souhlasíte s realizací projektu výstavby větrné elektrárny v katastrálním území obce Životice podle předloženého záměru?*“. Podle navrhovatele došlo k takovým porušením zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místním referendu“), že mohla ovlivnit výsledek místního referenda.
2. Podle vyhlášených výsledků je uskutečněné místní referendum platné, neboť se jej zúčastnilo alespoň 35 % oprávněných osob zapsaných v seznámech oprávněných osob, jak vyžaduje § 48 odst. 1 zákona o místním referendu. Podle zápisu místní komise o výsledku hlasování v místním referendu se z celkem 52 oprávněných osob zapsaných v příslušných seznámech místního referenda zúčastnilo 40 oprávněných osob, kterým byly vydány hlasovací lístky a úřední obálky, tj. 76,92 % z celkového počtu. Z toho bylo 24 platných hlasů pro kladnou odpověď na položenou otázku a 16 platných hlasů pro zápornou odpověď.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

II.

Návrh

3. Navrhovatel má za to, že průběh referenda byl zatížen zásadními vadami, které mohly ovlivnit jeho výsledek. V návrhu především zdůrazňuje, že o otázce výstavby větrné elektrárny, která byla předmětem referenda, byla vedena nevyvážená kampaň. Konkrétně nebyla podle navrhovatele v první řadě zajištěna odborná oponentura k posuzovanému záměru, nebyly vysvětleny dopady výstavby větrné elektrárny či vymezeny její případné alternativy. Naopak došlo k jednostrannému zdůrazňování finančních výhod pro obec, resp. její občany, spjatých s realizací záměru, zatímco jeho negativní dopady nebyly blíže popsány. Dále navrhovatel zdůraznil, odpůrci daného záměru (na rozdíl od jeho podporovatelů) neměli srovnatelný prostor k prezentování svého pohledu na věc. Navrhovatel uvedl, že výše popsaná pochybení vyplývají ze svědeckých prohlášení, která učinil přílohou návrhu. Podle navrhovatele tudíž v rozporu s judikaturou správních soudů došlo k narušení férovosti referenda, v důsledku čehož nebyli občané vybaveni úplnými a objektivními informacemi pro své rozhodnutí.

III.

Vyjádření odpůrce k návrhu

4. Odpůrce ve svém vyjádření uvedl, že navrhovatel netvrdí konkrétní porušení zákona, neprokazuje jeho intenzitu, ani neprokazuje jeho způsoblost ovlivnit výsledek hlasování. Podle odpůrce navrhovatel neunesl břemeno tvrzení, ani břemeno důkazní. Odpůrce dále konstatoval, že vyhlášení i průběh referenda byly zcela v souladu se zákonem. Odpůrce navrhl zamítnutí návrhu.

IV.

Posouzení věci soudem

5. O podaném návrhu soud rozhodoval bez nařízení ústního jednání (§ 91a odst. 3 věta druhá s. ř. s.).
6. Návrh není důvodný.
7. Soud předesílá, že navrhovatel v obecné rovině vychází ze správného předpokladu, že v rámci kampaně vedené před konáním místního referenda musí být dodržena zásada rovnosti zbraní stejně jako princip neutrality veřejné moci (srov. např. rozsudek NSS ze dne 13. 11. 2013, č. j. Ars 3/2013-29, bod 35).
8. Pokud však navrhovatel v tomto směru toliko tvrdí, že „*odpůrci záměru neměli srovnatelný prostor k prezentování svého pohledu na věc*“, pak soud zdůrazňuje, že jde o tvrzení zcela plochého (obecného) charakteru, které není způsobilé zpochybnit výsledek referenda. Z navrhovatelovy argumentace není totiž vůbec zřejmé, jak konkrétně měl odpůrce porušit zásadu rovného zacházení a přiměřeného prostoru v přístupu k nástrojům umožňujícím vést kampaň (typicky místní sdělovací prostředky), jimiž jakožto veřejnoprávní korporace (na rozdíl od soukromých osob) disponuje. Soud má dále za to, že absence předestření konkrétní skutkové verze reality nemůže být zhojena prostým odkazem na obsah svědeckých prohlášení, která navrhovatel k návrhu přiložil. Ustálená soudní praxe vychází z toho, že provádění důkazů k určité skutečnosti musí předcházet tvrzení této skutečnosti. Důkazy se totiž provádějí k prokázání konkrétních skutkových tvrzení, proto je nejprve

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

třeba určitou skutečnost, která je pro věc rozhodná, tvrdit a teprve poté lze přistoupit k jejímu prokazování (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2022, č. j. 4 Azs 166/2022-60, bod 33 či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 6. 2012, sp. zn. 31 Cdo 619/2011, uveřejněný pod číslem 115/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní).

9. Soud se neztotožnil ani s druhou argumentační linií navrhovatele, podle níž odpůrce pochybil, neboť nezajistil odbornou oponenturu k záměru, který byl předmětem referenda, resp. nedostatečně vysvětlil dopady takového záměru. Soud upozorňuje na to, že podle konstantní judikatury správních soudů (srov. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 22. 11. 2012, č. j. 50 A 20/2012–81, č. 2901/2013 Sb. NSS) odpůrce žádná taková povinnost netíží. Jak výstižně uvážil Krajský soud v Praze v právě citovaném usnesení, úkolem obce v rámci kampaně je toliko nebránit „*stoupencům a odpůrcům nabízených řešení, aby se snažili spoluobčany přesvědčit o správnosti svých názorů.*“ Obec není tudíž povinna sama aktivně vyhledávat a vysvětlovat pozitivní a negativní jevy spojené s uskutečněním předmětu referenda, její role spočívá toliko ve vytvoření rámce zajišťujícího možnost rovné prezentace názorů na posuzovanou problematiku. Následně zaleží na aktivitě stoupenců či odpůrců, zda jimi prosazované řešení dokáží v politické soutěži prosadit. Soud připomíná, že v tomto politickém boji mohou vystupovat i samotní představitelé obce (zastupitelé, starosta apod.) a podporovat určitý náhled na uspořádání záležitostí v obci. Limitem těchto aktivit je výše zmíněná neutralita veřejné moci, k jejímuž narušení by došlo využitím prostředků přímo spojených s veřejnou funkcí těchto osob (např. užití úřední desky obecního úřadu či tiskopisů s úřední hlavičkou obce apod.), k nimž nemají ostatní aktéři politického soupeření v obci přístup. Jak již soud uvedl shora, takové jednání nebylo (krom zcela obecných proklamací) v návrhu tvrzeno.

V.

Závěr a náklady řízení

10. Krajský soud se shora uvedených důvodů neshledal návrh navrhovatele důvodným, a proto jej podle § 91a odst. 3 věty první s. ř. s. zamítl. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož v řízení ve věci místního referenda nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení usnesení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu.

Plzeň 14. května 2026

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.